

Нерозкаяна. Правдивий роман про Гільєльму Маурі з Монтаю

Бренон Анн

ОЗНАЙОМЧИЙ ФРАГМЕНТ

Переклад — Дульнєва Н.

© Видавництво «Богдан». Усі права застережено.

Фрагмент надано для ознайомлення. Повна книжка — nashaknyga.com.ua

Передмова. Правила гри

Оскільки мета цієї книги — якомога глибше й повніше занурити читача в саме серце світу останніх окситанських 3 катарів, перенести його на початок XIV століття, дозволю собі декілька простих зауважень щодо того, як потрібно читати цю книгу.

1. Усі персонажі, названі в книзі повним ім'ям, існували насправді, й не лише головні герої. Також і другорядні герої, персонажі заднього плану чи ті, про кого тільки згадано. Тобто усі.

2. Їхня ідентичність, їхні роль і доля, а також характери максимально збігаються з тим, що було насправді, принаймні з тим, що можна знайти в середньовічних текстах. Дуже багато запозичене з того, що вони казали, стоячи перед трибуналом Інквізиції, або з того, що казали про них.

3. Окремі персонажі, не названі точно (стара Бернарда, дитина, стражник...), вигадані для того, щоб надати оповіді характеру правдивості.

4. Імена героїв подані в оригінальній окситанській формі. Наприклад, замість імені П'єр вживається Пейре, замість Бернар — Бернат, замість Андре — Андрю, замість Бертелемі — Бертом'ю. У деяких жіночих іменах змінене закінчення 4 — Гільєльма, Раймонда, Бланша.

5. Прізвища героїв подані відповідно до тієї традиції написання і вимови, яку започаткував Жан Дювернуа 5, й максимально наближені до сучасної форми, так, як їх нині вживають в Ар'єжі чи Горішній Гаронні 6. Зараз їх вимовляють як Клерг, Марті, Сікре, Салль...

6. Прискіпливий читач може зауважити, що майже всі чоловіки на початку XIV століття у Південній Франції звались Пейре, Гійом, Бернат чи Арнот, і звинуватить автора у відсутності уяви. А проте даремно, бо в ті часи було саме так. Утім, імена Феліп (Філіп), Жаум (Жак) і навіть Жоан (Жан) можна також надибати. Так само часто

зустрічаються прізвиська.

7. Переслідувані християнські ченці-дисиденти, про яких розповідається в цій книзі, — це власне ті, кого Інквізиція називала «катарами», «єретиками» та «досконалыми». Самі ж вони називали себе просто «християнами», а віряни натомість називали їх «добрими християнами», «добрими чоловіками» і «добрими жінками» 7.

8. Читач повинен також пам'ятати, що ці «добрі люди», за прикладом своїх католицьких колег, після посвячення брали «чернече» ім'я. Тому Пейре Отъє і Пейре з Акса, Пейре Санс і Пейре з Лагарда, а також Феліп де Талайрак і Феліп з Кустаусси — це ті ж самі особи, що і Ода Буррель і Жаметта.

9. Літургія і проповіді добрих дюдей, здебільшого, достеменно перенесені з оригінальних текстів. Авторка рідко дозволяла собі втручатися у діалоги між добрими людьми й їхніми вірянами. Присуди інквізиторів також автентичні.

10. Наприкінці книги вміщено алфавітний список персонажів, який дозволяє читачеві будь-коли з'ясувати їхню подальшу долю — якщо вона нам відома.

11. Також наприкінці книги розмістився невеликий глосарій із окситанськими термінами, що вийшли з ужитку і тому є малозрозумілими.

12. І насамкінець подана хроніка подій з життя головної героїні й її близьких, для того щоб краще вписати роман у контекст правдивої історії життя Гільєльми, а історію її життя — в контекст Історії як такої.

Авторці лише залишається побажати читачеві, занурившись у цей світ насильства і страждань, вдало переправитися через нього, щоб досягнути іншого берега.

З Окситанія — історичний регіон у Південній Європі, де розмовляли окситанською мовою. В Середньовіччі цей регіон

складався з фактично незалежних графств і міст до завоювання його Францією у першій половині XIII ст.

4 У французькій мові жіночі імена закінчуються на літеру «е», яка не вимовляється. Тому вони звучать Бланш, Раймонд тощо.

5 Жан Дювернуа (1917–2010) — французький медієвіст, фахівець із історії катарів.

6 Департаменти в теперішньому регіоні Окситанія на півдні Франції. Носять назви за головних річок, що протікають по їхній території.

7 У катарській Церкві, особливо за часів підпілля, під час спілкування використовували стійкі словосполучення, за якими можна було розпізнати одне одного і не видати себе. В Окситанії кліриків катарської Церкви називали «добрими християнами», а вірних — «добрими вірянами». Це мало також і богословське значення, оскільки християнином у катарів міг зватися лише той, хто повністю присвятив життя Богу, тобто чернець-священник, який отримав висвячення через покладання рук.

• • •

Далі — у повній книжці «Нерозкаяна. Правдивий роман про Гільєльму Маурі з Монтаю».

nashaknyga.com.ua